

1. Бібліотечні уроки

Незмінним партнером школи в навчальній і виховній роботі є шкільна бібліотека. Активне, творче ставлення школярів до читання великою мірою залежить від розвитку пізнавальних інтересів, самостійного мислення, прагнення до самоосвіти. Значну роль у формуванні позитивної мотивації до навчання відіграють Дні книги, Тижні дитячого читання, Дні інформації та бібліографії, предметні тижні, а також бібліотечно-бібліографічні уроки.

Саме бібліотечні уроки, перш за все, найбільше здатні вплинути на формування учня.

У бібліотеці розроблена система таких уроків, що ставить собі за мету формування та розвиток читацької компетентності школяра.

Сучасний бібліотечний урок у школі – це не звичайний урок хоча б тому, що на ньому не ставлять оцінки. Ефективним вважається урок, який проведений у цікавій та змістовній формі. Результат такого уроку: грамотні запити читачів, володіння навичками пошуку інформації. Так, на базі нашої школи був проведений районний семінар – практикум для шкільних бібліотекарів (23 квітня 2009 р.) (дод.1-2), де був проведений бібліотечний урок «Чому я вважаю словники своїми друзями».

Урок запам'ятовується і сприймається добре, коли його розділити на частини: перша частина – теоретична, а друга - пізнавально – розважальна. Адже бібліотечний урок в формі гри сприймається учнями набагато краще, ніж звичайний урок. Мета бібліотечної гри полягає не тільки в тому, щоб дати учням знання, а й забезпечити формування та розвиток пізнавальних інтересів і здібностей, творчого мислення, вміння та навичок самостійної розумової праці.

2. Презентація книги

У своїй роботі дуже часто впроваджую такий захід, як презентація книжки. Презентацію книги часто називають прем'єрою. Та слід розрізнити поняття.

Презентація більш схожа на шоу, свято. Цей захід може пройти більш ефективно, якщо попередньо дати учням завдання прочитати книгу, знайти відомості про автора.

Так, на базі ЗОШ № 86 мною була проведена презентація книги «Подвиг за порогами: 70-літтю оборони Запорозжя посвящається».(дод 3). На презентацію було запрошено учнів 11 класу ЗОШ № 86, а також були присутні бібліотекарі Дніпровського району. В роботі я використала всі наявні технічні можливості школи: комп'ютер, проектор, Інтернет. Моєю метою було не лише донести читачу інформацію про нову книгу, але і підкреслити тему патріотизму, яка є однією із пріоритетних в моїй роботі, любові до рідного міста. Особливістю презентації книги є живий діалог між учнями і бібліотекарем. Мій досвід підтверджує, що ті заходи, де читачі були активними учасниками, виявилися для них найцікавішими.

Найголовніше завдання для кожного учня – навчитися здобувати знання самостійно, засвоїти способи добування з величезного обсягу інформації саме тієї, яка необхідна. З цією метою бібліотекар і вчителі поставили перед собою завдання: формування в учнів інформаційних вмінь. На допомогу приходять Дні інформації, виставки періодичних видань, нових надходжень. Адже, як свідчить практика, сучасні підлітки, маючи достатньо високий рівень комп'ютерної грамотності, виявляються фактично безпорадними в ситуаціях, коли потрібно знаходити, переробляти та оцінювати навчальну інформацію.

3. Бібліотечно-бібліографічні консультації

В своїй роботі я практикую бібліотечно-бібліографічні консультації біля книжкових виставок, каталогів, картотек. Змістовною є робота бібліотекаря по наданню допомоги учням, що працюють в МАН при написанні рефератів, творчих робіт. Результатом такої роботи є те, що учні школи вміють працювати з довідково-бібліографічним апаратом бібліотеки, різними джерелами бібліографічної інформації, володіють способами роботи з критичною літературою, методикою підготовки й захисту рефератів, вміють працювати з періодичними виданнями і

складати список з літератури та теми, самостійно формують свої інформаційні потреби й запити.

4. Масові заходи

У своїй роботі використовую також масові заходи. Таким чином задовольняються потреби учнів в освіті та самоосвіті, професійному вдосконаленні, розширенню світогляду, естетичному розвитку. На вибір певної форми популяризації літератури впливає вміння «тримати» аудиторію, професійна підготовка. Мій особистий досвід проведення масових заходів підтверджує, що їх ефективність залежить від активності читачів. Використовую оригінальні, близькі юнацтву форми роботи. А читачі юнацького віку віддають перевагу діалоговим, дискусійним, ігровим формам спілкування тому, що вони посилюють пізнавальну й читацьку активність, спонукаючи до самостійного мислення, вміння відстоювати особисту думку. Захоплюючі та емоційні заходи дають змогу позмагатися та поспілкуватися.(дод.4)

5. Дитяче читання. Клас ІПК

Поширення в Україні процесу інклюзивного навчання дітей з обмеженими можливостями фізичного або психічного здоров'я є не лише відображення часу, але й представляє собою ще один крок до забезпечення повної реалізації прав дітей з особливими потребами на якісну освіту. Так, у нашій школі навчаються діти з обмеженими можливостями. На сьогодні - це вже учні 4 класу. Ключовим напрямком в діяльності з особливими користувачами – дітьми є розвиток дитячого читання. Цей процес вимагає високої розумової активності в дітей, розвиває читацький таланти, без якого неможливий таланти оповідача. Так, діти з класу інтенсивної педагогічної корекції беруть участь у всіх акціях, які заплановані в шкільній бібліотеці, часто відвідують бібліотеку з класним керівником, цікавляться періодичними виданнями. Тісна співпраця бібліотекаря і класного керівника – ось

важливий чинник в стійкій мотивації до читання дітей з особливими освітніми потребами.

6. Поповнення фонду

У нашій школі введено та розширено краєзнавчі курси з історії рідного краю: “Жінка в історії козацького краю”. А це – додатковий фактор, що відкриває перспективи і водночас висуває нові завдання перед шкільною бібліотекою. Адже розробка і, тим більше, друк та забезпечення шкіл відповідними підручниками, посібниками ще й досі помітно відстає від реальних повсякденних потреб навчального процесу. І часто єдиним джерелом відповідної інформації є фонди шкільної бібліотеки. Так, щоб поповнити даною літературою фонд, з благодійного фонду школи були виділені кошти і придбані посібники:

О.П.Кривоший

Жінки в історії козацького Запоріжжя: постаті, події, документи, свідчення : навч. посібн. для учнів
загальноосвіт. навч.закл./О.П.Кривоший.- Запоріжжя : «Просвіта», 2016.-
144с.:іл., карти.

ВИСНОВОК

Отже, шкільна бібліотека забезпечує навчальний процес не лише підручниками, а й посібниками, а отже, і вирішує ще одне з найважливіших завдань сучасної загальноосвітньої школи – дати кожному учневі необхідний рівень знань, залучити до багатств української та всесвітньої культури. А проблема формування інформаційних умінь знаходити, обробляти, запам'ятовувати та використовувати інформацію тісно пов'язана з одним із найважливіших завдань сучасної школи – навчити вчитися.

В цьому допомагають: бібліотечні уроки, презентації книг, масові заходи, співпраця вчителя та бібліотекаря, бінарні уроки.

Так, шкільна бібліотека завжди була, є і буде джерелом інформаційної культури навчального закладу. А сьогодні, у час глобальної комп'ютеризації, перед бібліотекою стоїть нове завдання: не втратити свого читача, переконати його в тому, що саме читання книг забезпечить його духовний розвиток і саморозвиток, як особистості, навчить творити себе й своє життя.